

Joannes Chrysostomus Wolfgangus Theophilus
(Wolfgang Amadeus Mozart)

KARALIUS PIEMUO (Il Re pastore K. 208)

-----PRIMO ATTO-----

AMINTA

Intendo amico rio
quel basso mormorio:
tu chiedi in tua favella
il nostro ben dov'è?

AMINTA

Bella Elisa? Idol mio? Dove?

ELISA

A te caro Aminta.

AMINTA

O dèi! Non sai,
che il campo d'Alessandro
quindi lungi non è? Che tutte infesta
queste amene contrade
il macedone armato.

-----PIRMAS VEIKSMAS-----

AMINTA

Upeli, mielas drauge,
girdžiu tavo tylų murmėjimą:
tu klausi savais žodžiais
kur mūsų gėris?

AMINTA

Gražuolė Elisa? Mano stabas? Kur tu randiesi?

ELISA

Štai, mielas Aminta.

AMINTA

O dievai! Tu nežinai,
jog Aleksandro stovykla
vadinas, ne toli?
Ginkluotasis makedonietis užkrečia visus šiuos
malonius kaimelius.

ELISA
Il so.

AMINTA
Ma dunque
perché sola t'esponi all'insolente
licenza militar?

ELISA
Rischio non teme,
non ode amor consiglio.
Il non vederti è il mio maggior periglio.
Ma d'Alessandro
fai torto alla virtù. Son della nostra
sicurezza custodi
quelle schiere, che temi. Ei da un tiranno
venne Sidone a liberar: si crede,
che ignoto anche a sé stesso occulto viva
il legittimo erede.

AMINTA
E dove?

ELISA
Ah lascia,
che Alessandro ne cerchi. Odi. La mia
pietosa madre (oh cara madre!) infine
già l'amor mio seconda.

AMINTA
Ah!

ELISA
Tu sospiri, Aminta!
Che vuol dir quel sospiro?

AMINTA
Contro il destin m'adiro,
che sì poco mi fece
degnò, Elisa, di te. Tu vanti il chiaro
sangue di Cadmo; io pastorello oscuro,
ignoro il mio.

ELISA
Cerco Aminta in Aminta: ed amo in lui
fin la sua povertà. Dal dì primiero,
che ancor bambina io lo mirai, mi parve
amabile, gentile
quel pastor, quella greggia, e quell'ovile:
Oh dolce vita; oh fortunati giorni!

ELISA
Žinau.

AMINTA
Taigi kodėl tu vieniša lendi į jžūlių kareivių
pavojų?

ELISA
Meilė rizikos nebijo,
neklauso patarimų.
Tavęs nematyti yra didžiausias man pavojus.
Bet Alessandro dorybės tu negerbi. Tie
kareiviai, kurių tu bijai, mūsų saugumą prižiuri.
Alessandro tironą Sidoną atėjo išvaduoti:
manoma, kad teisėtas [Sidono sosto] įpėdinis
gyvena nežinodamas savo likimo.

AMINTA
Ir kur?

ELISA
O, tegul Alessandro jo ieško. Klausyk. Mano
gailėstinga mama (o brangioji mama!) pagaliau
jau mano meilę palaiko.

AMINTA
Ak!

ELISA
Tu atsidūsti, Aminta!
Ką reiškia tas atodūsis?

AMINTA
Aš pykstu prieš [savo] likimą,
aš nevertas tavęs,
Elisa. Tavyje teka Kadmo kraujas; Aš, kuklus
piemenis, savo [kraujo] nežinau

ELISA
Aš [tikrai] ieškau Amintos Amintoje: ir myliu
jame net jo skurdą. Nuo pirmos vaikystės
dienos, tas piemuos, ta kaimenė ir tas avys man
atrodė mieli, malonūs:
O mielas [buvo tas] gyvenimas; oi laimingos
dienos!

ELISA

Alla selva, al prato, al fonte
io n'andrò col gregge amato;
e alla selva, al fonte, al prato
l'idol mio con me verrà.
In quel rozzo angusto tetto,
che ricetta a noi darà,
con la gioia e col diletto
l'innocenza albergherà.

ALESSANDRO

Amico? ascolta.

AMINTA

(Un guerrier!)
Che dimandi?

ALESSANDRO

Sol con te ragionar.

AMINTA

(Da me che mai vorrà!)

ALESSANDRO

Come t'appelli?

AMINTA

Aminta.

ALESSANDRO

E il padre?

AMINTA

Alceo.

ALESSANDRO

Vive?

AMINTA

No; scorse
un lustro già, ch'io lo perdei.
S'altro non brami, addio.

ALESSANDRO

Senti. I tuoi passi
ad Alessandro io guiderò, se vuoi.

AMINTA

No!

ELISA

Į mišką, į pievą, prie šaltinio
aš eisiu su mylima kaimene;
ir į mišką, į šaltinį, į pievą
mano stabas ateis su manimi.
Ant šiurkštaus siauro stogo,
kuris prieglobstį jis mums suteiks,
su džiaugsmu ir linksmybe mus lydės
skaistumas.

ALESSANDRO

Draugas? Klausyk.

AMINTA

(Karys!)
Ko tu klausai?

ALESSANDRO

Tik samprotauti su tavimi.

AMINTA

(Ko jis kada nors norės iš manęs!)

ALESSANDRO

Koks tavo vardas?

AMINTA

Aminta.

ALESSANDRO

O tavo tėvelis?

AMINTA

Alceo.

ALESSANDRO

Ar jis gyvena?

AMINTA

Ne; jau penkeri metai, kai jį praradau.
Jei nieko daugiau netrokšti, sudie.

ALESSANDRO

Klausyk. Jei nori nuvesiu tave pas Alessandro

AMINTA

Ne!

ALESSANDRO
Perché?

AMINTA
Sedurrebbe
ei me dalle mie cure; io qualche istante
al mondo usurperei del suo felice
benefico valor. Ciascun sé stesso
deve al suo stato. Altro il dover d'Aminta,
altro è quel d'Alessandro. È troppo angusta
per lui tutta la terra: una capanna
assai vasta è per me. D'agnelle io sono,
ei duce è di guerrieri:
picciol campo io coltivo, ei fonda imperi.

ALESSANDRO
Ma può il ciel di tua sorte
in un punto cangiar tutto il tenore.

AMINTA Sì, ma il ciel finor mi vuol pastore.

Aer tranquillo e di sereni,
freschi fonti e verdi prati
sono i voti fortunati
della greggia e del pastor.
Che se poi piacesse ai fati
di cambiar gl'uffici miei
avran cura allora i dèi
di cambiarmi e mente e cor.

AGENOIRE
Or che dici, Alessandro?

ALESSANDRO
Ah, certo asconde
quel pastorel lo sconosciuto erede
del soglio di Sidone! Eran già grandi
le prove tue; ma quel parlar, quel volto
son la maggior. Che nobil cor! Che dolce,
che serena virtù! Seguimi: andiamo
la grand'opra a compir. De' fasti miei
sarà questo il più bello.

ALESSANDRO
Si spande al sole in faccia
nube talor così
e folgora, e minaccia
sull'arido terren.

ALESSANDRO
Kodėl?

AMINTA
Jis [tiktai] atitrauktų mane nuo įsipareigojimų;
o aš [tiktai] keletą akimirų jo naudingos vertės
vogčiau iš pasaulio. Kiekvienas skolingas savo
valstybei. Amintos pareigos tokios,
Alessandro - kitokios.
Jam [net] visa žemė - ankšta: man [kukli]
trobelė - labai plati. Aš – ėriukų vadas, jis karių:
aš įdirbu nedidelį lauką, o jis kuria imperijas.

ALESSANDRO
Bet dangus gali staigiai pakeisti tavo likimą.

AMINTA Taip, bet dangus iki šiol nori, kad
bučiau piemuo.

Ramus oras ir giedros dienos,
švieži šaltiniai ir žalios pievos
jie yra laimingieji
kaimenės ir piemens pašaukimai.
O jeigu likimams patiko
pakeisti mano pareigas
tada dievai pasirūpins
kad pakeisčiau savo mintis ir širdį.

AGENOIRE
Ką dabar sakai, Alessandro?

ALESSANDRO
Ai, žinoma tas piemuo yra paslaptingas
Sidono sosto įpėdinis! Jau buvo reikšmingi
tavo [pateikti] įrodymai; bet ta kalba, tas veidas
– didžiausi [įrodymai]. Kokia kilni širdis! Kokia
miela, rami dorybė! Seki paskui mane: eime
atlikti iškilmingą darbą. Iš mano pasiekimų
tai bus pats gražiausias.

ALESSANDRO
Kartais debesis plinta ant saulės veido
ir puola, ir grasina
sausoje vietovėje.

Ma poi che in quella foggia
assai d'umori unì,
tutta si scioglie in pioggia
e gli feconda il sen.

TAMIRI
Agenore? T'arresta. Odi...

AGENOIRE
Perdona leggiadra pastorella; io d'Alessandro
deggio or su l'orme... (Oh dèi! Tamiri è quella!)
Principessa!

TAMIRI
Ah, mio ben!

AGENOIRE
Sei tu?

TAMIRI
Son io.

AGENOIRE
Tu qui!

TAMIRI
Senti. Alla fuga
tu d'aprimi un cammin ben mio procura.
Altrove almeno io piangerò sicura.

AGENOIRE
Vuoi seguir, principessa,
un consiglio più saggio? Ad Alessandro
meo ne vieni.

TAMIRI
All'uccisor del padre!

AGENOIRE
Straton sé stesso uccise, ei la clemenza
del vincitor prevenne.

TAMIRI
Come sto nel tuo core?

AGENOIRE
Ah non lo vedi?
A' tuoi begl'occhi, o principessa, il chiedi.

Bet kadangi tokia forma daug vandens
prikaupė,
[debesis] visas ištirpsta lietuje
ir apvaisina [sausos vietovės] krūtį.

TAMIRI
Agenore? Sustok. Klausyk...

AGENOIRE
Atleisk grakšti aviganė; Aš dabar
turiu sekti Alessandro pėdomis... (O dievai! Ji
Tamiri!) Princesė!

TAMIRI
Ak, mielasis mano!

AGENOIRE
Tai tu?

TAMIRI
Tai aš.

AGENOIRE
Tu čia!

TAMIRI
Klausyk.
Tu esi atsakingas už tai, kad man atvertum kelią
pabėgimui. Kitur bent jau verksiu saugesnė.

AGENOIRE
Ar nori sekti, princese,
protingesnį patarimą? Pas Alessandro
ateik su manimi.

TAMIRI
Pas [mano] tėvo žudiką!

AGENOIRE
Stratone nusižudė ir nelaukė nugalėtojo
[Alessandro] atleidimo.

TAMIRI
Ką tavo širdis man jaučia?

AGENOIRE
O ar nematai?
paklausk savo gražių akių, princese.

AGENOIRE

Per me rispondete,
begl'astri d'amore:
se voi no 'l sapete
chi mai lo saprà?
Voi tutte apprendeste
le vie del mio core,
talor che vinceste
la mia libertà.

TAMIRI

No: voi non siete, o dèi,
quanto finor credei
inclementi con me.
Cangiaste, è vero,
in capanna il mio soglio; in rozzi velli
la porpora real; ma fido ancora
l'idol mio ritrovai.
Pietosi dèi, voi mi lasciate assai!

Di tante sue procelle
già si scordò quest'alma:
già ritrovò la calma
sul volto del mio ben.
Fra l'ire delle stelle
se palpitò d'orrore,
or di contento il core
va palpitando in sen.

ELISA

Oh lieto giorno! oh me felice!

AMINTA

Dove t'affretti Elisa?

ELISA

Ah tornasti una volta. Andiamo.

AMINTA

E dove?

ELISA

Al genitor.

AMINTA

Dunque ci consente.

AGENOIRE

Atsakykite man,
gražios meilės žvaigždės {apie Tamiri akis}:
jei jūs to nežinote
kas kada nors tai sužinos?
Jūs jau išmokote
mano širdies kelius,
jūs jau iškovojoje
mano laisvę.

TAMIRI

Ne: jūs nesate, o dievai,
negailėstingi su manimi, kaip tikėjau iki šiol.
Jūs iškeitėte, tiesa,
mano sostą į trobelę, bei purpurinius
{karališkus} audinius į šiurkščią vilną; bet aš vis
tiek pasitikiu jums nes pagaliau radau savo
stabą.
Gailėstingieji dievai, jūs man daug davete!

Daugelį audrų
jau pamiršo ši siela:
ji jau atgavo savitvardą
ant mano mylimojo veido.
Tarp žvaigždžių rūstybės
jei mano širdis drebėjo iš siaubo,
dabar jis laimingas
ima plakti krūtyje.

ELISA

O laiminga diena! Oi laiminga aš!

AMINTA

Kur tu skubi Elisa?

ELISA

Ak, pagaliau grįžai. Eime.

AMINTA

Ir kur?

ELISA

Pas [mano] tėvą.

AMINTA

Taigi tai leidžia mums.

ELISA

Il core non m'ingannò. Sarai mio sposo, e prima che il sol tramonti. Impaziente il padre n'è al par di noi. D'un così amabil figlio superbo, e lieto... ei te 'l dirà. Vedrai dall'accoglienze sue... vieni!

AGENOIRE

Dal più fedel vassallo
il primo omaggio eccelso re ricevi.

ELISA

Che dice?

AMINTA

A chi favelli?

AGENOIRE

A te, signor.

AMINTA

Lasciami in pace: e prendi alcun altro a schernir. Libero io nacqui, se re non sono; e se non merto omaggi, ho un core almen che non sopporta oltraggi.

AGENOIRE

Quel generoso sdegno
te scopre, e me difende. Odimi: e soffri,
che ti sveli a te stesso il zelo mio.

ELISA

Come! Aminta ei non è?

AGENOIRE

No!

AMINTA

E chi son io?

AGENOIRE

Tu Abdolonimo sei: l'unico erede
del soglio di Sidone.

AMINTA

Io!

ELISA

Širdis manęs neapgavo. Tu būsi mano vyras prieš saulėlydį. Tėvas nekantrus kaip ir mes. Jis laimingas tokio mielo ir išdidaus sūnaus... jis tau pats pasakys. Pamatysi nuo jo pasveikinimo... ateik!

AGENOIRE

Iš [tavo] ištikimiausio vasalo priimk pirmą dovaną, gerbiamas karaliau.

ELISA

Ką jis sako?

AMINTA

Su kuo tu kalbi?

AGENOIRE

Su tavimi, pone.

AMINTA

Palik mane ramybėje: Pasijuok iš kito, o ne iš manęs. Gimiau laisvas, jei aš nesu karalius, nei jei nenusipelniau pagarbos, aš bent jau turiu širdį, kuri negali pakęsti ižeidimų.

AGENOIRE

Tas didingas elgesys
tave išduoda ir apgina mano įsitikinimą.
Klausyk manęs: tegul mano uolumas tau atsiskleidžia.

ELISA

Kaip! Jis nėra Aminta?

AGENOIRE

Ne!

AMINTA

O kas aš toks?

AGENOIRE

Tu esi Abdolonimo: vienintelis
Sidono sosto įpėdinis.

AMINTA

Aš!

AGENORE

Sì! Scacciato
dal reo Stratone il padre tuo, bambino
al mio ti consegnò. Questi morendo
alla mia fé commise
te, il segreto, e le prove.

ELISA

E il vecchio Alceo?...

AGENORE

L'educò sconosciuto.

AMINTA

E tu finora...

AGENORE

Ed io, finor tacendo, alla paterna
legge ubbidii. M'era il parlar vietato,
finché qualche cammin t'aprissi al trono
l'assistenza de' numi. Io la cercai
nel gran cor d'Alessandro: e la trovai.

ELISA

O giubilo! o contento!
il mio bene è il mio re.

AMINTA

Dunque Alessandro...

AGENORE

T'attende, e di sua mano
vuol coronarti il crin. Le regie spoglie
quelle son, ch'ei t'invia. Questi, che vedi,
son tuoi servi, e custodi. Ah vieni ormai;
ah questo giorno ho sospirato assai.

AMINTA

Elisa!

ELISA

Aminta!

AMINTA

È sogno?

ELISA

Ah no.

AGENORE

Taip! Tavo tėvelis, kuris buvo nuvarytas
nuo nusikaltėlio Stratone,
perdavė tave manajam kai dar buvai vaikas.
Ant mirties slenksčio jis prisiekė mane saugoti
paslaptį ir įrodymus apie tave

ELISA

O senasis Alceo?...

AGENORE

Jis augino vaiką to nežinodamas.

AMINTA

O tu iki šiol...

AGENORE

O aš, iki šiol tylėjau, norėdamas norėdamas
paklusti mano tėvui duotai priesaikai.
Kalbėti man buvo uždrausta,
kol kažkoks kelias atverstų tau sostą
dievų pagalba. Aš jo ieškojau
didžiojoje Alesandro širdyje: ir [tai] radau.

ELISA

O džiaugsmas! Oi laimė!
Mano gėris yra ir mano karalius.

AMINTA

Taigi Alessandro...

AGENORE

Jis laukia tavęs ir savo ranka
nori karūnuoti tavo galvą. Jis atsiunčia tau
karališkuosius palaikus. Tuos, kuriuos tu matai,
tai tavo tarnai ir globėjai. Ak dabar ateik;
ai, šiandien aš labai atsidusau.

AMINTA

Elisa!

ELISA

Aminta!

AMINTA

Ar tai sapnas?

ELISA

O ne.

AMINTA
Tu credi
dunque...

ELISA
Sì. Non è strano
questo colpo per me, benché improvviso,
un cor di re sempre io ti vidi in viso.

AMINTA
Sarà. Vadasi intanto
al padre tuo.

ELISA
No, or non si pensi,
se non che Aminta è re. Deh va': potrebbe
Alessandro sdegnarsi.

AMINTA
Amici dèi,
son grato al vostro dono:
ma troppo è caro a questo prezzo un trono.

ELISA
Vanne a regnar, ben mio,
ma fido a chi t'adora
serba, se puoi, quel cor.

AMINTA
Se ho da regnar, ben mio,
sarà sul trono ancora
il fido tuo pastor.

ELISA
Ah che il mio re tu sei!

AMINTA
Ah che crudel timor!

ELISA
Ah proteggete oh dèi,
questo innocente amor.

AMINTA
Tu tiki
taigi...

ELISA
Taip, tai nėra keistas
šis smūgis man, nors ir staigus,
visada matydavau tavo veide karaliaus širdį.

AMINTA
Gali būti. Tačiau eikime tuo tarpu
pas tavo tėvelį.

ELISA
Ne, galvokime tik tai, kad Aminta yra karalius.
Na eik: [neversk Alessandro laukti]. Alessandro
galėtų įsižeisti.

AMINTA
Brangūs dievai,
Esu dėkingas už jūsų dovaną:
bet sostas yra per brangus už tokią kainą.

ELISA
Eik ir valdyk, mano brangusis,
bet laikyk savo širdį ištikimą tiems, kurie tave
myli.

AMINTA
Jei turiu karaliauti, mano brangioji,
soste sėdės ne kas kitas, o tavo ištikimasis
piemu.

ELISA
Ak, tu mano karalius!

AMINTA
Ak, kokia žiauri baimė!

ELISA
O saugokite, dievai,
šį tyrą meilę.

-----ATTO SECONDO-----

ALESSANDRO
Per qual ragione
resta il re di Sidone
ravolto ancor fra quelle lane istesse?

AMINTA
Perché ancor non impresse
su quella man, che lo solleva al regno,
del suo grato rispetto un bacio in pegno.
Soffri, che prima al piede
del mio benefattor...

ALESSANDRO
No: dell'amico
vieni alle braccia; e di rispetto in vece
rendigli amore. Esecutor son io
dei decreti del ciel. Tu del contento
che in eseguirli io provo,
sol mi sei debitor. Per mia mercede
chiedo la gloria tua.

AMINTA
Qual gloria, oh dèi,
io saprò meritar; se fino ad ora
una greggia a guidar solo imparai?

ALESSANDRO
Sarai buon re, se buon pastor sarai.

AMINTA
Sì. Ma in un mar mi veggo
ignoto, e procelloso. Or se tu parti
chi sarà l'astro mio? Da chi consigli
prender dovrò?

ALESSANDRO
Già questo dubbio solo
mi promette un gran re.

AMINTA
Ma donde un sì gran lume
può sperare un pastor?

-----ANTRAS VEIKSMAS-----

ALESSANDRO
Dėl kokios priežasties
lieka Sidono karalius
vis dar suvyniotas į tas pačias vilnas?

AMINTA
Nes jis vis dar tos rankos - kuri pakelia jį į
karalystę - už tai dėkingas nepabučiavo.
Pirmiausia leiski man atsiklaupyti prie savo
geradarių kojų...

ALESSANDRO
Ne: draugą
ateik apkabinti; o vietoj garbės
skirk jam meilės. Aš esu [tikrai] dangaus
sprendimų vykdytojas. Tu man tik skolingas
pasitenkinimo, kurį jaučiu vykdant tuos
sprendimus. Už mano malonę
aš prašau tavo šlovės.

AMINTA
Dievai,
ar aš žinosiu kaip nusipelnyti tiek šlovės, jei iki
šiol tikrai išmokau vadovauti kaimenei?

ALESSANDRO
Būsi geras karalius, jei būsi geras piemuo.

AMINTA
Taip, bet aš matau save
nežinomoje ir audringoje jūroje. Dabar, jei
mane paliksi kas bus mano žvaigždė? Kam
prašysiu patarimų?

ALESSANDRO
Vien ši abejonė verčia mane galvoti, jog būsi
puikus karalius.

AMINTA
Bet kieno dėka piemuo gauna tokią puikią
šviesą?

ALESSANDRO

Dal ciel, che illustra
quei, che sceglie a regnar. Or va', deponi
quelle rustiche vesti; altre ne prendi,
e torna a me. Già di mostrarti è tempo
a' tuoi fidi vassalli.

AMINTA

Ah fate, oh numi
fate che Aminta in trono
sé stesso onori, il donatore, e il dono.

AGENORE

(Or per la mia Tamiri
è tempo di parlar.)

ALESSANDRO

La gloria mia
me fra lunghi riposi,
o Agenore, non soffre. Oggi a Sidone
il suo re donerò; col nuovo giorno
partir vogl'io. Ma (te 'l confesso) a pieno
soddisfatto non parto. Avrei potuto
altrui mostrar, se non fuggia Tamiri
ch'io distinguer dal reo, so l'innocente.

AGENORE

Non lagnarti: il potrai.

ALESSANDRO

Come?

AGENORE

È presente.

ALESSANDRO

Chi?

AGENORE

Tamiri.

ALESSANDRO

E me 'l taci?

AGENORE

Il seppi appena,
che a te venni: e or volea...

ALESSANDRO

Dangaus dėka, kuris pasirenka tuos, kurie turės
karaliauti. Dabar eik, palyk
tuos kaimiškus drabužius; pasiimki kitus,
ir grįžk pas mane. Jau laikas tave pristatyti
ištikimiesiems vasalams.

AMINTA

O fėjos, o dievai
padarykite, jog Amintą ant sosto
pagerbtų save, davėją ir dovaną.

AGENORE

(Dabar apie mano Tamiri
laikas pasikalbėti.)

ALESSANDRO

Norėdamas išlaikyti savo šlovę, negalėsiu per
ilgai pailsėti, mielas Agenore. Šiandien Sidone
žmonėms aš gražinsiu karalių; su nauja diena
noriu išvažiuoti. Bet (pripažįstu tai tau) visiškai
patenkintas nepaliksiu šios vietos. Galėjau
visiems parodyti, jei Tamiri nepabūtų pabėgusi,
kad moku atskirti kaltąjį nuo nekaltojo.

AGENORE

Nesiskundyki: galėsi tai padaryti.

ALESSANDRO

Kaip?

AGENORE

Ji yra čia.

ALESSANDRO

Kas?

AGENORE

Tamiri.

ALESSANDRO

Kodėl tu tylėjai apie tai?

AGENORE

Ką tik apie tai sužinojau,
Paskui atėjau pas tave ir norėjau...

ALESSANDRO
Corri, t'affretta,
guidala a me.

AGENORE
Vado, e ritorno.

ALESSANDRO
Aspetta!
(Ah sì Mai più bel nodo
non strinse amore.)
Or sì contento a pieno
partir potrò. Vola a Tamiri: e dille
che oggi al nuovo sovrano
io darò la corona, ella la mano.

AGENORE
La man!

ALESSANDRO
Sì amico. Ah con un sol diadema
di due bell'alme io la virtù coronò!
Ei salirà sul trono,
senza ch'ella ne scenda; a voi la pace,
la gloria al nome mio
rendo così: tutto assicuro.

AGENORE
(Oh dio!)

ALESSANDRO
Tu impallidisci! e taci!
Disapprovi il consiglio? È pur Tamiri...

AGENORE
Degnissima del trono.

ALESSANDRO
È un tal pensiero...

AGENORE
Degnissimo di te.

ALESSANDRO
Di quale affetto
quel tacer dunque è segno, e quel pallore?

AGENORE
Di piacer, di rispetto e di stupore.

ALESSANDRO
Bèk, skubèk,
nuvesk ją pas mane.

AGENORE
Einu ir grįžtu.

ALESSANDRO
Palauk!
(Ak taip niekada gražesnio mazgo
nesurišo meilė.)
Dabar esu visiškai laimingas
galėsiu išvykti. Bėk pas Tamiri: ir pasakyk jai
kad šiandien naujajam suverenui
aš duosiu karūną, o jai vyrą.

AGENORE
Vyras!

ALESSANDRO
Taip žmogau. Su viena tiara
aš vainikuoju dviejų gražių sielų dorybę!
Jis pakils į sostą,
jai neišlipant; ramybė visiems,
man šlovės: viskas padaryta.

AGENORE
(O dieve!)

ALESSANDRO
Tu blyški! ir tyli!
Ar nepritari patarimui? Tai Tamiri...

AGENORE
Labai verta sosto.

ALESSANDRO
Tokia mintis...

AGENORE
Labai jūsų verta.

ALESSANDRO
Tuomet ką reiškia ta tyła, bei tas blyškumas?

AGENORE
Reiškia malonumą, pagarbą ir nuostabą.

ALESSANDRO

Se vincendo vi rendo felici,
se partendo non lascio nemici,
che bel giorno fa questo per me!
De' sudori ch'io spargo pugnando,
non dimando più bella mercé.

AGENOIRE

E irresoluto ancora
ti ritrovo o mio re?

AMINTA

No.

AGENOIRE

Decidesti?

AMINTA

Sì.

AGENOIRE

Come?

AMINTA

Il dover mio
a compir son disposto.

AGENOIRE

Ad Alessandro
dunque d'andar più non ricusi?

AMINTA

A lui anzi già m'incammino.

AGENOIRE

Elisa, e trono
vedi, che andar non ponno insieme.

AMINTA

È vero,
né d'un eroe benefico al disegno
oppor si dée chi ne riceve un regno.

AGENOIRE

Oh fortunato Aminta! Oh qual compagna
ti destinan le stelle! Amala; è degna
degl'affetti d'un re.

ALESSANDRO

Jei [vieną dieną] laimėdamas padarysiu visus
laimingus, jei išvažiuodamas nepaliksiu priešų,
kokia graži man ta diena bus!
Iš prakaito, kurį išliejau kovodamas,
neprašau mielesnio atlygio.

AGENOIRE

Ir vis dar tu neatsisprendęs, mano karaliau?

AMINTA

Ne.

AGENOIRE

Ar nusprendei?

AMINTA

Taip.

AGENOIRE

Ką?

AMINTA

Mano pareigą
aš pasiruošęs įvykdyti.

AGENOIRE

Pas Aleksandrą
vadinasi, nebeatsisakai eiti?

AMINTA

Tikrai, aš jau pakeliui pas jį.

AGENOIRE

Elisa ir sostas
matai, jie negali eiti kartu.

AMINTA

Tai tiesa,
nei dosnaus didvyrio planui
turėtų priešintis kas iš to herojaus gauna
karalystę.

AGENOIRE

O, pasisekė Amintai! Oi kokia palydovę
žvaigždės tau lemia! Mylėk ją; ji verta
karaliaus meilės.

AMINTA

Comprendo amico,
tutta la mia felicità. Non dirmi
d'amar la sposa mia. Già l'amo a segno,
che senza lei mi piacerebbe il regno.

AMINTA

L'amerò, sarò costante:
fido sposo, e fido amante
sol per lei sospirerò.
In sì caro, e dolce oggetto
la mia gioia, il mio diletto,
la mia pace io troverò.

AGENOIRE

Uscite, alfine, uscite,
trattenuti sospiri,
oh dio, bella Tamiri, oh dio...

ELISA

Ma senti,
Agenore quai fole
s'inventan qui per tormentarmi. È sparso
ch'oggi Aminta a Tamiri
darà la man di sposo.

AGENOIRE

Esci d'error. Nessun t'inganna.

ELISA

E sei
tu sì credulo ancor?

AGENOIRE

Io non saprei
per qual via dubitarne.

ELISA

E mi abbandona
dunque Aminta così? Donde apprendesti
novella sì gentil?

AGENOIRE

Da lui.

ELISA

Da lui!

AMINTA

Suprantu drauge,
visa savo laimę. Nereikia man pasakyti, kad
turiu mylėti savo nuotaką. Aš jau ją labai myliu,
kad be jos karalystė man būtų nemaloni.

AMINTA

Aš ją mylėsiu, būsiu pastovus:
ištikimas vyras ir ištikimas draugas
tik dėl jos atsidusiu.
Tokiam brangiam ir mielam objektui
aš surasiu savo džiaugsmą, savo laimę,
savo ramybę.

AGENOIRE

Išeikite, pagaliau išeikite,
ilgai sulaukyti atodūsiai,
o dieve, gražioji Tamiri, o dieve...

ELISA

Bet klausyk, Agenore, kokių apgaulių jie čia
sugalvojo mane kankinti. Išsklaidyta - kad
šiandien Tamiri ištekės už Aminta.

AGENOIRE

Čia nėra apgaulė. Niekas tavęs neapgauna.

ELISA

O tu esi toks patiklus?

AGENOIRE

Aš nežinočiau
kodėl tu abejoti.

ELISA

Taigi mane šitaip palieka
Aminta? Kur išmokai
tokios malonios naujienos?

AGENOIRE

Nuo jo.

ELISA

Nuo jo!

AGENOIRE
Sì, dall'istesso Aminta.

ELISA
Dove?

AGENOIRE
Qui.

ELISA
Quando?

AGENOIRE
Or ora.

ELISA
E disse?

AGENOIRE
E disse,
che al voler d'Alessandro
non dessi oppor chi ne riceve un regno.

ELISA
Santi numi del ciel! Come! A Tamiri
darà la man?

AGENOIRE
La mano, e il cor.

ELISA
Che possa così tradirmi Aminta!

AGENOIRE
Ah cangia Elisa,
cangia ancor tuo pensiero:
cedi al destin.

ELISA
No, non sarà mai vero!

AGENOIRE
Ma s'ei più tuo non è, con quei trasporti
che puoi far?

ELISA
Che far posso? Ad Alessandro
agli uomini, agli dèi, pietà, mercede,

AGENOIRE
Taip, nuo paties Aminta.

ELISA
kur?

AGENOIRE
Čia pat.

ELISA
Kada?

AGENOIRE
Dabar pat.

ELISA
O ką jis pasakė?

AGENOIRE
Jis pasakė, kad Aleksandro valiai
neturėtu prieštarauti žmogus, kuris iš jo gauna
karalystę.

ELISA
Šventieji dangaus dievai! Kaip! Tamiri duos
savo ranką {italų kalba *duoti ranką*:
susituokti} ?

AGENOIRE
Ranką ir širdį duos.

ELISA
Kaip gali Aminta mane taip išduoti!

AGENOIRE
O keiskis Elisa,
dar kartą pakeisk savo mintis:
pasiduok likimui.

ELISA
Ne, tai niekada nebus tiesa!

AGENOIRE
Bet jei jis jau nebe tavo,
ką tu gali padaryti?

ELISA
Ką daryti? Aleksandrui,

giustizia chiederò. Voglio, che Aminta
confessi a tutti in faccia
che del suo cor m'ha fatto dono; e voglio,
se pretende il crudel, che ad altri il ceda,
voglio morir d'affanno: e ch'ei lo veda.

AGENOIRE

Povera ninfa! Io ti compiango: e intendo
nella mia la tua pena. Io da Tamiri
convien che fugga; e ritrovar non spero
alla mia debolezza altro ricorso.

TAMIRI

Agenore t'arresta!

AGENOIRE

(Oh dèi! soccorso!)

TAMIRI

D'un regno debitrice
ad amator sì degno
dunque è Tamiri?

AGENOIRE

Perdona:
questo è l'ultimo addio.
Ubbidirò, crudele.

TAMIRI

Se tu di me fai dono:
se vuoi che d'altri io sia:
perché la colpa è mia?
Perché son io crudel?
La mia dolcezza imita;
l'abbandonata io sono:
e non t'insulto ardita,
chiamandoti infedel.

AGENOIRE

Misero cor! Credevi
d'aver tutte sofferte
le tirannie d'amore.
Ah non è vero:
ancor la più funesta,
misero core, a tollerar ti resta!

Sol può dir come si trova
un amante in questo stato

žmonėms, dievams aš paprašysiu teisybės,
gailėstingumo. Aš noriu, kad Aminta
prisipažintų visiems į akis, jog padovanojo man
savo širdį; ir noriu mirti skausmingai,
jei žiaurusis norės, jog [tą širdį] atiduočiau
kitiems: ir tegul jis tai mato.

AGENOIRE

Vargšė nimfa! Man tavęs gaila: aš jaučiu tą patį
skausmą savo širdyje. Aš nuo Tamiri
geriau bėgsiu nenorėdamas ieškoti kitų išeičių
savo silpnybei.

TAMIRI

Agenore, sustok!

AGENOIRE

(O dievai! Padėkite!)

TAMIRI

Karalystės ir garbingo vyro
taigi tau skolinga Tamiri?

AGENOIRE

Atleisk:
tai paskutinis atsisveikinimas.
Aš paklusu, žiaurus.

TAMIRI

Jei padovanosi mane kažkam kitam:
jei nori, kad būčiau kažkam kitam:
kodėl aš kalta?
Kodėl aš žiauri?
Mano gerumą imituok;
Aš esu apleista:
ir aš tavęs neįžeidinėju,
vadindama tave netikėliu.

AGENOIRE

Liūdna širdis! Tu tikėjai
kad visas meilės kančias
jau patyrei.
Oi tai netiesa:
pražūtingiausią,
apgailėtina širdis, turėsi pakęsti!

qualche amante sfortunato,
che lo prova al par di me.
Un tormento è quel ch'io sento,
più crudel d'ogni tormento,
e un tormento disperato
che soffribile non è.

ALESSANDRO
Olà! Che più si tarda? Il sol tramonta:
perché il re non si vede?
Dov'è Tamiri?

TAMIRI
È d'Alessandro al piede.

ALESSANDRO
Sei tu la principessa?

TAMIRI
Son io.

AGENORE
Signor, non dubitarne; è dessa.

TAMIRI
Odi: Agenore amante
la mia grandezza all'amor suo prepone:
se alla grandezza mia posporre io debba
un'anima s' fida,
esamini, Alessandro, e ne decida.

ALESSANDRO
Dèi! Qual virtù! Qual fede!

ELISA
Ah giustizia signor, pietà, mercede!

ALESSANDRO
Chi sei? Che brami?

ELISA
Io sono Elisa. Imploro
d'Alessandro il soccorso
a pro d'un core ingiustamente oppresso.

ALESSANDRO
Contro chi mai?

Tik mylintis žmogus, kuris patyrė panašią
kančią kaip aš, gali papasakoti kaip jaučiama
šioje būsenoje.

Kankinimas yra tai, ką aš jaučiu,
žiauriau už bet kurį blogį,
tai beviltiška, nepakenčiama kančia.

ALESSANDRO
Sveiki! Dėl ko toks delsimas? Saulė jau leidžiasi:
kodėl karaliaus nematyti?
Kur yra Tamiri?

TAMIRIS
Ji prie Alessandro kojų.

ALESSANDRO
Ar tu princesė?

TAMIRIS
Tai aš.

AGENORE
Pone, neabejokite; tai ji.

TAMIRIS
Klausykite: Agenore
mano didybę iškelia prieš savo meilę:
tegul Alessandro išnagrinėja ir nusprendžia, ar
turėčiau atsisakyti tokio ištikimo ir mylinčio
žmogaus dėl savo didybės.

ALESSANDRO
Dievai! Kokia dorybė! Koks tikėjimas!

ELISA
Ak, teisingumo, pone, ir gailėstingumo prašau!

ALESSANDRO
Kas tu tokia? ko tu trokšti?

ELISA
Aš esu Elisa. Prašau
Alessandro pagalbos
neteisingai prispaustos širdies naudai.

ALESSANDRO
Prieš ką?

ELISA
Contro Alessandro istesso.

ALESSANDRO
Che ti fece Alessandro?

ELISA
Egli m'invola
ogni mia pace, ogni mio ben: d'affanno
ei vuol vedermi estinta.
D'Aminta io vivo: ei mi rapisce Aminta.

ALESSANDRO
Aminta! E qual ragione
hai tu sopra di lui?

ELISA
Qual! Da bambina
ebbi il suo core in dono.

ALESSANDRO
Colui, che il cor ti diè, ninfa gentile,
era Aminta, il pastore: a te giammai
Abdolonimo, il re, non diede il core.

AMINTA
Signore, io sono Aminta, e son pastore.

ALESSANDRO
Come!

AMINTA
Le regie spoglie
ecco al tuo piè.
Con le mie lane intorno,
alla mia greggia, alla mia pace io torno.

ALESSANDRO
E Tamiri non è...

AMINTA
Tamiri è degna
del cor d'un re; ma non è degna Elisa
ch'io le manchi di fé. Abbiasi il regno
chi ha di regnar talento:
pur ch'Elisa mi resti, io son contento.

ELISA
Prieš patį Alessandro.

ALESSANDRO
Ką Aleksandras tau padarė?

ELISA
Jis atima iš manęs viską:
mano ramybę, mano gėrį: vargo
jis nori matyti mane išnykusią.
Aš gyvenu dėl Amintos: jis vogia iš manės
Amintą.

ALESSANDRO
Aminta! Kodėl tu taip jį myli?

ELISA
Kodėl?
Vaikystėje jis man padovanojo savo širdį.

ALESSANDRO
Tas, kuris tau atidavė širdį, švelni nimfa,
tai buvo Aminta, piemuo: tau niekada
karalius Abdolonimo neatidavė savo širdies.

AMINTA
Pone, aš esu Aminta, ir esu [vis dar] piemuo.

ALESSANDRO
Kaip!

AMINTA
Štai karališkieji drabužiai
Jums prie tavo kojų.
Apsuptas paprastų drabužių,
į savo kaimenę, į savo ramybę grįžtu.

ALESSANDRO
O Tamiri nėra...

AMINTA
Tamiri verta
karaliaus širdies; bet Elisa neverta
mano išdavystės. Tegul karaliauja tas, kuris turi
tam talentą: kol Elisa bus su manimi, aš
laimingas.

AGENORE
Che ascolto!

ALESSANDRO
Ove son io?

ELISA
Agenore, io te 'l dissi; Aminta è mio!

ALESSANDRO
Sì generosi amanti
non divide Alessandro. Eccoti, Aminta,
la bella Elisa. Ecco, Tamiri, il tuo
Agenore fedel.
Voi di Sidone or sarete i regnanti,
e voi soggetti non resterete. A fabbricarvi il
trono la mia fortuna impegno,
ed a tanta virtù non manca un regno.

ELISA, AMINTA,
TAMIRI E AGENORE
Oh, grande! Oh, giusto!

ALESSANDRO
Ah, vegga alfin Sidone
coronato il suo re! Bella sorte d'un regno è IL
RE PASTORE.

TUTTI
Viva l'invitto duce,
viva del cielo il dono,
più caro al nostro cor

ELISA E AMINTA
Con fortunati auspici
in questi dì più belle
splendano in ciel le stelle
rida più lieto amor.

ELISA
Nell'adorarti ognora,
qual sia un felice amore
caro, il mio cor saprà.

AMINTA
Se quel tuo cor m'adora,
cara, più dolce ardore
no che l'amor non dà.

AGENORE
Ką girdžiu!

ALESSANDRO
Kur aš esu?

ELISA
Agenore, aš tau sakiau; Amintos širdis - mano!

ALESSANDRO
Alessandro neišskirs dviejų tokių mylinčių ir
ištikimų žmonių. Štai tau, Aminta,
gražioji Elisa. Štai, Tamiri, tavo
Ištikimasis Agenore.
Jūs dabar būsite Sidono valdovai, o jūs taip pat
būsite prie valdžios. Pažadų sukurti jūsų sostą
visais savo resursais, su vis, nes tokie dori
žmonės privalo karaliauti.

ELISA, AMINTA,
TAMIRI IR AGENORE
O, didvyris! O, teisingasis!

ALESSANDRO
Ak, pamatys pagaliau Sidonas
karūnuotą savo [tikrą] karalių! Gražus
karalystės likimas tai KARALIUS PIEMUO.

VISIEMS
Tegyvuoja nugalimas vadas,
Tegyvuoja dangaus dovana,
brangiausias mūsų širdžiai!

ELISA IR AMINTA
Su laimingais linkėjimais
tegul gražesnės šiomis dienomis
danguje šviečia žvaigždės
džiaukimės laiminga meile.

ELISA
Kiekvieną kartą tave dievindamas, brangusis,
mano širdis žinos kokia laiminga [gali būti]
meilė.

AMINTA
Jei ta tavo širdis mane dievina,
mieloji, mielesnio užsidegimo meilė negalėtų
duoti.

ALESSANDRO
Questo è per me contento.

AGENOIRE
Gioia ne provo al cor.

AMINTA, TAMIRI,
ELISA E AGENORE
No, che ad amore un cor
resistere non sa.

ELISA
Vaghe luci, mio tesoro.

AMINTA
Cari accenti del mio bene.

ELISA E AMINTA
Nel mirarti mi conviene,
dolcemente sospirar.

TAMIRI E AGENORE
Alme liete, alme care,
sì godete nell'amar!

AMINTA, TAMIRI,
ELISA E AGENORE
No, che ad amore un cor
resistere non sa.

TUTTI
Viva l'invitto duce,
viva del cielo il dono,
più caro al nostro cor

ALESSANDRO
Tai man džiugu.

AGENOIRE
Širdyje jaučiu džiaugsmą.

AMINTA, TAMIRI,
ELISA IR AGENORE
Ne, širdis nežino, kaip priešintis meilei.

ELISA
Blankios šviesos, mano brangusis.

AMINTA
Mieli mano gėrio akcentai.

ELISA IR AMINTA
Žiūrėdamas į tave
saldžiai atsidūstu.

TAMIRI IR AGENORE
Laimingos sielos, brangios sielos,
taip, mėgaukitės mylėdami!

AMINTA, TAMIRI,
ELISA IR AGENORE
Ne, širdis nežino, kaip priešintis meilei.

VISI
Tegyvuoja nenugalimas vadas,
Tegyvuoja dangaus dovana,
brangiausias mūsų širdžiai!

